

Uit-Vissen

monoloog

Mieke Verbelen

Dit stuk mag gespeeld worden na schriftelijke toestemming van de auteur:

mieke.verbelen@gmail.com

Rechten bij Sabam

Korte inhoud

Om de druk van zijn opvoeding en milieu te ontvluchten, gaat Frans op zoek naar een plaats waar hij ongestoord (= weg van zijn bemoeizieke moeder) kan nadenken.

De stilte aan de waterkant zet hem ertoe aan de gebeurtenissen van de laatste tijd eens grondig te evalueren.

Frans probeert uit te vissen hoe het zover gekomen is dat hij niet voor zichzelf en zijn geluk durft te kiezen. Is er geen ontkomen aan de possessieve kracht van de moeder? Is de breuk met Marianneke van de frituur nog te herstellen? Kan hij nog opnieuw beginnen?

"Uit-Vissen" is het eerste deel van twee monologen.

"Marianneke" kan als vervolg gespeeld worden op "Uit-Vissen"

DECOR:

Enkel een vissersuitrusting.

SPELER:

Frans: een ± 30-jarige man.

Deze monoloog bij voorkeur in streektaal opvoeren.

Het wordt weer niets vandaag.

Normaal kan het mij niet schelen als ik bot vang. Allé, meestal kan het mij niet schelen. Ze moeten niet bijten. Liever niet zelfs, want eerlijk gezegd: ik heb compassie met die viskes als ze daar liggen te spartelen met die haak in hun bek. Ik ben er eigenlijk een beetje vies van om ze los te maken. Ge hoort ze wel niet schreeuwen, maar ge kunt u dat toch wel voorstellen dat dat zeer moet doen.

Maar ja, daar moogt ge niet bij stilstaan, want dan kunt ge uw sport wel vergeten. Ne mens mag in 't leven niet te veel nadenken bij wat hij doet. Ge doet altijd wel iets verkeerd. Als ge het goed nagaat, doet ge eigenlijk meer verkeerd dan goed. Allé ja, den ene doet al wat meer verkeerd dan den andere.

Ik snap dat niet, hé. Er zijn zo van die gasten die schijnen nergens last van te hebben. Nooit geen problemen. Hoe doen die dat toch? Maar ja, 't is niet omdat ze ne grote mond opzetten in 't café, dat ze thuis ook nog zoveel te zeggen hebben. Ik zou wel eens een vlieg willen zijn. Wie weet staat hun vrouw elke avond met de mattenklopper klaar. Nee, dat is een ouwe mop. Die kunde niet meer vertellen; tegenwoordig hebben ze allemaal ne stofzuiger.

Ik heb nog geweten dat ons moeder elke veertien dagen de mat over den draad hing en dan maar meppen, hé. Ge had die moeten bezig zien. Fors dat die had. Ze klopte er niet naast moet ik zeggen. Ik weet van meespreken.

Dat die stomme vissen niet willen bijten, he. Aan wat ligt dat nu? Zou het aan 't weer liggen? Of aan mijnen aas? Maar ik gebruik altijd dezelfde aas.

Ik zit hier verdomme al vier uur te vissen, maar ik vis just niks. Ik vis weer achter 't net. Ik vis altijd achter 't net.

Ne geboren verliezer, dat ben ik. En waaraan ligt dat nu? Wat heeft een ander nu meer dan ik? Wat maakt dat een ander altijd wint?

Vroeger al, met de monopoly; ik verloor altijd! Altijd! En ons moeder zette maar huizen, kocht straten, en ik: niets jong, niets! Als ik al eens een huizeke kon zetten, stond ze er direkt links en rechts naast. Ik kon gene kant nie meer uit. Godverdomme, ik had schijt aan dat spel. Ik zat meer in den bak dan wat anders. Ik denk dat niemand zoveel in den bak heeft gezeten als ik. Rotspeel! En dat geven ze dan aan de klein mannen voor hunne Sinterklaas. Phè, kindervriend! Ons moeder ja, die heeft er plezier aan gehad. Als kind heb ik dikwijls gedacht: die

Sinterklaas is toch ook maar ne volwassene. Ze spannen samen begot.

Lap! 't Betrekt. Nu zal ik mijne paraplu nog moeten gaan opstellen zeker? Ge moet er wat voor over hebben. En dat allemaal om een viske mee naar huis te kunnen nemen. En waarom eigenlijk? 't Is toch ambras; of ik er nu ene bij heb of niet. Altijd hetzelfde liedje:

- En wie gaat dat beest kuisen, denkt ge?

- Dat zal ik wel doen, maake.

- En wie gaat dat opeten? Zoiets dat ge uit de riool hebt opgevist. Ik kom daar niet aan, zelle. Ge wilt gij mij zeker vergiftigen?

Phè, IK hààr vergiftigen mè een viske!? Wat moet ik dan zeggen van die levertraan die ZIJ MIJ elke zondagmorgen vóór de mis wil opsolferen. Van vergiftigen gesproken! Ik vraag mij af waar ze dien bucht nog vindt. Volgens mij zijn het flessen van voor den oorlog.

Onnozel, hé. Ne mens van mijne leeftijd die nog levertraan slikt. Tegen mijn goesting, hé!

Als ge mijn moeder zou kennen dan verstaat ge dat wel. Daar ben ik zeker van. Er is niemand die haar durft tegen te spreken. En als zij zegt: SLIKT! Awel dan slikt ge.

Allé, gaat het dan toch nog regenen? Nog een chance dat ik mijn paraplu bij heb.

(Stelt vissersparaplu op.

Begint op melodie van 'Singin' in the rain' te zingen. Eerst zacht, dan overmoedig luid:)

I'm vissing in the rain. Just vissing in the rain. What a glorieus feeling...

Ik kan goed zingen, hé. Dat is aangeboren. Moet ik van mijn vader hebben. Ik weet het van horen zeggen, want zelf heb ik hem nooit horen zingen. De rotzak was slim genoeg om het thuis af te bollen voor het te laat was.

Ja, mijn vader dat is zo'n geval dat door zijn vrouw naar de winkel wordt gestuurd en nooit niet meer is terug gekomen. Hij had just genoeg geld mee om nen beefsteak te kopen. 't Moet hem hoog hebben gezeten.

Ik was toen nog heel klein. Ik kon nog recht staan onder tafel.

Ik weet van mijn vader niet veel meer. Hij zat altijd in zijne zetel met zijn gazet; om h`a`r niet te moeten bezien, denk ik. Die truuk ken ik ook.

En jaaaaren heeft ons moeder lopen zagen over dat geld voor dienen beefsteak. Voor de rest ben ik over mijn vader niet veel te weten gekomen. Ze wou zij daar niet over klappen.

Ja, dat zingen! Dat weet ik dat ik dat van hem heb, want hij zong mij naar 't schijnt altijd wakker als hij met een stuk in zijn voeten thuis kwam.

Ik had vroeger zo een droom om operazanger te worden. Ik had die film gezien van Caruso; dat arm misdienaarke dat dan later nen grote operazanger is geworden.

Ik voelde mij heel verwant met dat manneke, want ik was ook misdienaar en ik kon zingen dat er van gesnotterd werd. Als ze bij ons in de kerk hoorden dat ik een soloke ging doen, dan pakten de madammen hunne zakdoek al gereed.

En ik deed ze graag bleiten. Hoe meer ze geblet hadden, hoe gelukkiger dat ze waren. Dan gaven ze mij achteraf al eens een bolleke of ne cent.

Verdomme, dat was toch nen schonen tijd. Voor zolang dat het geduurd heeft. Toen ik den baard kreeg ik mijn keel, was het mijnen toer om eens goed te bleiten. Gedaan met zingen en bollekes en centen.

Ik wou naar de muziekschool, maar dan moest ik eerst een goed rapport hebben op school. Dus daar ben ik nooit geraakt.

Toen vroeg ik aan Sinterklaas een blokfluit en in de plaats kreeg ik die monopoly.

- Er wordt al genoeg vals gespeeld.
zei ons moeder.

Maar wat zij met die monopoly allemaal uitstak, dat was toch ook gene zuivere koffie. Ik had op mijn fluit heel wat minder vals gespeeld, dan zij op hare monopoly.

Och ja, alles wat nog maar een klein beetje naar nen kunstenaar riekt, is voor ons moeder al te veel.

- Ontucht en verderf!

Ze zou het besterven als ik nog maar van ver een artiest zou kennen.

- 't Zijn zuipers, zotten, egoïsten...en ze staan allemaal op den dop!

Wat weet zij daar van? De sebbetrees. De non.

Pastoor ja, dat mocht ik worden. Maar dat ziede van hier. Dat ze zelf in het klooster gaat.

Ik heb haar dat eens gezegd. Dan deed ze nogal wat. Die kreeg bijna nen attak.

- Of ik nu dacht dat ze mij op de wereld had gezet om mij te laten opgroeien voor galg en rad? -Jaja, zo zei ze het.- Nee, zij zou zorgen dat er van mij iets goed zou terecht komen.

Awel, ze zal nog lang werk hebben.

Als ge het zo eens goed bekijkt. Wat heb ik met mijn leven gedaan? Wat heb ik nu al bereikt? Niets! Juist niets!

Allé, hoor mij bezig. Ik ga vissen om van het gezever vanaf te zijn. Ik dacht; ik ben er eens uit. Dat verzet mijn zinnen... Ik zit hier verdomme nog meer te prakizeren dan thuis.

Kan ik nu nergens gerust zijn?

't Heeft met mijn bovenkamer te maken. En hier, (*wijst op de borststreek*) steken dat dat doet.

- Ge moet u eens laten nazien. Ge eet niet goed. Ge ziet er plattekes uit. Ga naar den dokter en laat u wat pillen voorschrijven.

Phè, ge eet niet goed. Weet ge hoe het komt dat ik thuis niet goed eet? Omdat ze godverdomme van hare levertraan onder mijn eten mengelt. Denkt die nu echt dat ik dat niet proef? Denkt die nu echt dat ze met mij kan doen wat ze wil? Ik wou hare levertraan niet meer slikken en dan probeert ze hem zo in te lepelen.

Gifmengster!

Ik eet wél goed. Maar niet van haren brol.

Ik ga meestal eerst langs 't frituurke voor ik naar huis ga. Als ik genoeg drinkgeld heb gekregen, tenminste. Want van mijn pree krijg ik niets te zien.

- Gij hebt dat niet nodig. Ik zal wel voor u zorgen. Ge zijt toch goed gesoigneerd.

Dan moet ge zien wat ze voor mij gaat kopen. Een kwaliteit die ge in geen vijftig jaar versleten krijgt en dan nog drie maten te groot... Tegen de groei!

Nog een chance dat ik een job heb waar ik al eens wat kan bijverdienen.

Ze heeft zij dat allemaal goed gearrangeerd...

Ik was nog niet zo lang van school, toen ik op zekeren dag een annonceke zag staan in de gazet: ze zochten technisch personeel voor in den opera.

Mijn hart ging al wat rapper kloppen. Mijnen droom...

Ik stelde mij zo voor dat ik daar, achter de coulissen, tijdens mijn werk, een ariake zou staan zingen en op zekeren dag hoort den directeur dat. Die roept mij bij hem en hij vraagt waar dat ik zo goed heb leren zingen. En dan zeg ik:

- Dat is allemaal zelfstudie, mijnheer den directeur.

En dan zegt hij:

- Maar man, jij bent een talent. Dat mogen we niet verloren laten gaan.

En binnen de kortste keren sta ik op de scene te zingen met Dé Diva van den opera... Mijn naam in 't groot op de affiche... En dan

op toernee. De wereld zien. Sjieke hotelkamers. Madammen die in zwijm vallen als ze mij horen zingen...

Ik had de job!

Geen noot heb ik er kunnen zingen.

Toen ik aan ons moeder vertelde dat ik werk had als techniker in de opera, zei zij:

- Over mijn lijk!

Zij heeft zij nen telefoon gedaan met den directeur en ik moest al niet meer komen.

Ik was er kapot van. Mijnen droom...

Toen zei mijn moeder:

- Ik zal eens rap zorgen dat gij aan een fatsoenlijk jobke geraakt. Ik mocht bij haar broer -den brouwer van 't dorp- komen werken. In 't begin kreeg ik de stomme karwijkes: bakken verzetten, flessen sorteren, kamion inladen. Maar nu rijd ik zelf met de kamion. Ik breng de marchandise naar de klant en als ik dat een beetje goed op zijn plaats zet dan krijg ik al eens een fooi. Dat is het enige geld dat ik heb. Want mijn pré heb ik nog nooit gezien. Dat is zo tussen ons moeder en den baas afgesproken. Mijn pré wordt op haar rekening gestort. Ik moet het maar vragen als ik iets nodig heb. Of ik het dan krijg, dat is wat anders.

Voor dat visgerief hier, heb ik maanden moeten zagen. Ik heb het uiteindelijk dan toch gekregen, maar:

- Dat is voor uw verjaardag, uw kerstmis en uw nieuwejaar tesamen.

Allé, is dat nu normaal? Ik zit daar elken dag mijnen nikkel af te draaien en ik heb begot nog nooit van mijn eigen geld een briefke van 1000fr in mijn pollen gehad.

- Gij hebt dat niet nodig.

Ik heb dat wel nodig.

Ik heb eens een radioke willen kopen. Zo één met een koptelefonneke, om haar gezaag niet meer te horen.

- Gij hebt dat niet nodig.

Ik kreeg het niet.

Ik was er pertang heel hard op gevlasd. Ik was tot alles in staat om dat te hebben.

Wat doe ik...? Pas op, ik heb er lang op geprakiseerd of ik dat nu wel kon doen. Maar het was toch mijn geld? Ik mocht van mijn eigen geld toch ook eens iets kopen?

Ik heb een cheque gepakt.

Ik ga naar de winkel. Ik schrijf de cheque. Maar ik was dat niet gewoon. Ik had wat zitten broddelen en ik denk dat die verkoper mij niet vertrouwde. Hij vraagt mijn bankkaart.

- Bankkaart? Waarom?

- Ge moet uw nummer vanachter opschrijven, anders kan in dat niet aanvaarden.

Daar had ik natuurlijk niet aan gedacht. Ik kende daar niets van.

- Mag ik uw bank eens bellen?

Ik zeg maar ja. Moest ik dan nee zeggen? Dat was helemaal verdacht geweest. Per slot van rekening was het mijn eigen geld.

Dat zouden ze op de bank toch ook wel weten?

Koekenbak!

Politie erbij. Ons moeder in alle staten:

- dat haren zoon nen dief was, die zijn eigen arme moeder bestal!

's Anderendaags wist heel het dorp dat ik bijna in den bak was gevlogen wegens diefstal. Van mijn eigen geld! Van mijn eigen geld, verdomme.

Laat ze maar lachen. Laat ze maar klappen. Wat kan het mij schelen.

Maar van dat radioke had ik spijt. Ik had het in mijn handen en toch niet kunnen krijgen.

Dat heb ik altijd voor, sè.

Ik heb het in mijn handen, en ik kan het niet krijgen.

Zie mij hier nu zitten met mijn vislijntje. Genen enen dat bijt. Ik kan zonder vis naar huis. Ons moeder zal weer denken...ze zal

weer denken dat ik niet ben gaan vissen. Ze zal weer denken dat ik...

Maar ze mag gerust zijn. Ik ben gestruikeld over den boomstam die zij ervoor heeft gestoken. Dat lapt ze me geen twee keer. Nu is ze te ver gegaan.

Ik had het moeten voorzien.

Ik had naar mijn Marianneke moeten luisteren.

Jaja, ik had er één aan den haak geslagen. Ik kon zelf niet geloven dat ze mij graag zag. Dat zij mij wou. Zij wou zelfs met mij trouwen.

Marianneke van de frituur.

Geen beauty, daarvoor heeft ze al wat te veel tussen het frietvet gehangen. Maar nen engel. Een gouden hart.

Dat is op een heel raar manier aan geraakt tussen ons. Ik ken Marianneke al heel lang. Wij hebben nog samen in de kleuterklas gezeten. Zij met haar twee treskes en ik met mijn broske. Wij hebben nog samen in de zandbak van de nonnekes gespeeld. Dat geeft toch nen band.

Daarna had ik niet meer zo veel met haar te maken. Ik kwam haar wel eens tegen in 't dorp en dan zeiden wij goeiendag, maar meer niet. Ik was haar genre zo niet, denk ik.

Marianneke had altijd veel vrienden rond haar hangen. Die kende zij van in de frituur. Die was toen nog van haar vader zaliger.

Nog niet zo lang geleden had Marianneke een tijdje serieuze verkering met ne gast. Ik zag die altijd in de frituur rondhangen, tot op zekeren dag, dan was hij daar niet meer. Het was mij eerst niet opgevallen, maar de Lewie zei het.

- Het is precies gedaan het hare chou.

Awel, nu hij dat zei, zag ik dat ook.

Marianneke zag er een beetje verdrietig uit. Ik had compassie met haar en misschien heeft ze dat gevoeld.

In ieder geval: in ene keer begint zij zo heel vriendelijk tegen mij te doen. Niet dat ze anders niet vriendelijk was, daar niet van. Pas op! Marianneke dat is nen engel, hé. Ge moogt daar geen kwaad woord over zeggen of ge hebt met mij te doen...

Maar allé, 't viel toch op dat ze wat meer voor mij deed dan voor een ander.

Als ik friet ging halen, gaf ze mij altijd nen extra grote klod mayonaise. Terwijl keek ze naar mij met zo 'n koppel grote ogen, om te zien of ik het gezien had. Of ik begreep dat ze voor mij een speciale deed.

Ge moogt geloven dat ik het gezien had. Ik verstond er niets van.

Ik zei: Merci, Marianneke en dank u wel.

En ik heb dat smakelijk zitten opeten. Ik dacht: Ze zal in hare goeie zijn zeker.

Maar de volgende dag deed ze dat weer. Weer met zo een gezicht van: Hebt ge gezien wat ik voor u doe?

Zo 'n situaties had ik nu al wel in de film gezien, maar in 't echt! En dan met mij?! Allé, wat moest ik doen? Hoe reageert ge op zoiets? Die mannen in de film die weten het wel. Die hebben daar nooit last mee; die lonken zo eens 'speciaal' terug en de volgende minuut is het..."kinderen niet toegelaten".

Maar IK? Phè, ik kreeg mijn ogen nog niet toe om eens te knip-ogen.

Ik zei: Merci, Marianneke. En ik bestelde een pintje.

Maar toen ze mij dat pintje kwam brengen...godverdomme...ze komt dat pintje brengen en ze buigt wat naar voor en...godverdomme...ze buigt zo diep naar voor dat ik heel hare kommissie kon zien.

Ge moet dat verstaan; in zo'n frituur is het altijd wat warmer en dan loopt ge wat lichter gekleed. Ze zal zij ook niet geweten hebben dat...godverdomme...ik kreeg mijn frieten niet meer doorgeslikt.

Ze komt heel dicht tegen mijn oor hangen -ik stikte- en ze zei:

- Dat is er eentje van mij.

Awel, ge moogt geloven dat er nog nooit een pint zo goed gesmaakt heeft.

Toen kwam de Lewie bij mij zitten. Ja, de Lewie dat is er ook ene van de brouwerij. Dat is zo een beetje mijn kameraad. Hij zei:

- Marianneke heeft het precies voor u, jong.
- Gij zijt zot, gij.
- Bah nee begot! Zo 'ne klod mayonaise als dat gij krijgt! Ge ziet er dedju uw frieten niet meer onder liggen!
- Maar ik heb daar niet om gevraagd. Ik weet ook niet waarom dat ze dat doet.
- Ha nee? Weet gij dat niet? Moet ik eens vertellen waarom ze dat doet? Om uw aandacht te trekken. Om te laten zien dat ze een boon heeft voor u.
- Allé, zwanst niet, hé jong. Marianneke een boon voor mij? Zij heeft zij juist niets voor mij.
- Daar zoude gij nog van kunnen verschieten wat Marianneke voor u heeft!

Ik dacht: de Lewie is weer aan 't zeveren. Maar ik nam mij toch voor Marianneke wat beter in 't oog te houden.

De volgende dag: Wéér zo'n klod mayonaise! Wéér dien blik!

Ik bestel een pintje. Zij brengt dat bij mij:

- Op mijn gezondheid!

zei ze en ze geeft mij dat glas, maar toen ik dat wou aannemen, raakt zij mij zo heel zacht met haar vingertoppekes aan en ze zegt:

- Omdat ik u graag zie...

Patat! Dat glas op de grond.

Dat moest mij weer overkomen. Ik kon wel door de grond zinken van schaamte.

Maar Marianneke loste dat goed op. Die begint daar mee te lachen en ze bukt haar om de stukken op te rapen en ze zegt:

- Amaai, gij zijt den eerste vent die mij zo rap op mijn knieën krijgt.

Van toen is dat zo een beetje aan geraakt tussen ons.

Ik ben daar die avond blijven plakken. De volgende avond wat langer. De volgende avond nog wat langer...

Ik wist niet wat mij overkwam. Zo een ferm vrouwmens. Ze kon gelijk wie van het dorp krijgen, en dan pakt die mij.

Ik verstond er niets van.

Maar de Lewie zei:

- Frans jong, ge krijgt ze op een schotelke, pakt wat ge kunt krijgen.

Ik heb mij nooit in mijn leven zo gelukkig gevoeld. Uren heb ik in haar frituurke gesleten. Het was schoon om haar bezig te zien. Altijd vriendelijk en lief en voor iedereen een goed woordje.

En als we alleen waren, dan kwam ze op mijn schoot zitten, en ze sloeg haar armen rond mijn nek en ze gaf mij ne kus dat ik er een rooie kop van kreeg...en nog wat anders ook.

Ik vergat al mijn miserie als ik bij haar was.

Ik vergat de brouwerij. Ik vergat ons moeder...Ik vergat zelfs eens ne keer om naar huis te gaan.

Toen was het kot te klein.

Dat dat moest gedaan zijn met die mannezot. Met die hoer. Dat ze al genoeg had afgezien en dat ze niet kon verdragen dat ik mijn leven vergooide aan een teef die het met alle mannen van het dorp deed.

Ik heb nooit geweten dat mijn moeder zo 'n woorden kende. Ik was er zo van verschoten dat ik niet meer wist wat zeggen. En had ik het wel geweten, dan had ik toch ook gezwegen. Ik heb nooit iets tegen mijn moeder durven zeggen. Ik zei 'ja', en zij zei 'amen'. Ik heb haar altijd haar goesting gegeven om van het gezaag vanaf te zijn. Wat kon het mij schelen.

Maar nu was het anders. Nu had ik wél moeten tegenspreken, want nu kon het mij héél véél schelen wat ze van mijn Marianneke had gezegd. Ik had haar moeten verdedigen. Ik had mijn Marianneke mee naar huis moeten nemen en aan mijn moeder voorstellen. Zij kent Marianneke niet. Ge kunt toch geen oordeel vellen over iemand die ge nog nooit gesproken hebt. Wie weet was er een mirakel gebeurd en had mijn moeder eens voor één keer naar iemand geluisterd.

Maar mijn moeder probeerde voor een ànder mirakel te zorgen. Ze heeft er mijnheer pastoor bij gehaald. Die mens is met mij komen klappen.

- Mannen ondereen, ge kent dat.

Phè, hij kent er juist niets van. En als hij er iets van kent, dan heeft hij ook iets om over te biechten te gaan.

- Frans jong, Frans...we kennen mekaar nu al lang. Gij waart mijnen beste misdienaar. Gij zong het schoonste van al mijn parochianen en gij kende uw katechismus goed.

Uw dappere moeder, die in haar leven al heel wat miserie heeft gekend, heeft, ondanks de zware omstandigheden nen brave christenmens van u gemaakt. Ge moogt haar dat verdriet niet aandoen. Uw moeder gaat er kapot van, Frans. Ge moogt u dat niet op uw geweten halen. Hoe kunt gij nu gelukkig zijn als uw moeder zich de ogen uit hare kop schreit.

En wat dat meisje betreft...er zijn er beter te vinden, Frans. Ge weet toch dat ze nooit naar de mis gaat? Wat gaat gij, als brave katholiek, beginnen met zo iemand? Stelt dat ge trouwt en kinderen krijgt; hoe gaat ge die opvoeden? Denk daar eens over na. Er is een wereld van verschil tussen jullie. Dat kan de liefde niet overbruggen. In het begin, ja, want liefde is blind. En in het begin is alles rozegeur en maneschijn. Ge gaat voor mekaar door een vuur! Maar dat blijft allemaal niet lang schoon staan, want wie door een vuur gaat, blijft met de blaren zitten. Op zekeren dag gaan uw ogen open en dan is het te laat. Te laat! Te laat! Want wat God heeft verbonden, zal de mens niet scheiden. Bezint eer gij begint!

...

Hij vroeg of ik mijn tien geboden nog kende. Vierde gebod!

Vader, moeder zult gij eren...

Eren... Omdat ze mij op de wereld heeft gezet? Moet ik haar dankbaar zijn voor een leven waarin het verboden is van dat leven te genieten?

Ik kan het niet meer opbrengen. Ze moeten mij niets meer 'gebieden'. Als ik het niet voel, dan kan ik ook niets geven.

Zij geeft mij al zo lang niets meer. Ge gaat mij toch niet wijsmaken dat die mij graag ziet. Als ge iemand graag ziet dan wilt ge toch dat die gelukkig is?! Dan houdt ge rekening met wat die persoon wilt, voelt. Dan respecteert ge toch die zijn gedacht?

Nee, die ziet mij niet graag. Zij heeft mij alleen maar nodig. Om niet alleen te zijn. Als ze mij kwijt is, dan heeft ze niemand om tegen te zeveren en te klagen. Dan heeft ze niemand waar ze op kan zitten wachten, want dan komt er niemand meer naar huis. En dat zal, godverdomme, haar eigen schuld zijn. Als ze mij kwijt is, dan zit ze alleen.

Maar ik wil ook niet alleen zijn.

Ik wil een vrouw en ne nest jong. En ze moeten zij van mij niet naar de mis. Ze moeten zij van mij juist niets. Ze moeten zij alleen maar content zijn. Content, omdat ze leven!

(lange stilte)

Verdomme, heb ik nu al mijn boterhammen al opgegeten? Ik heb honger. Hoe lang zit ik hier? En genen ene dat bijt. Ik zal zonder vis naar huis moeten. Of zou ik er ene gaan kopen?

Maar ben ik nu zot geworden? Waarom zou ik mijn schoon centen uitgeven aan ne vis; alleen maar om te bewijzen dat ik ben gaan vissen!? Dat ze denkt wat ze wil. Waarom trek ik het mij nog aan? Wat wilt die nu eigenlijk van mij? Dat ik altijd braaf bij haar zal blijven? Denkt die dat nu echt?

Marianneke had gelijk.

Ik moet daar weg.

Die behandeld mij als een klein kind. Ik verdraag het niet meer. Ik moet daar weg. Maar waar naartoe? In het dorp kan ik niet blijven, want dan blijft ze achter mijn veren zitten. En mijn werk, wat moet ik dan met mijn werk? Het zal niet gemakkelijk zijn om iets anders te vinden.

En als ik wegga uit het dorp...hoe gaat mijn Marianneke mij dan vinden als ze terug komt?

Was ze maar niet weggegaan. Als ze nu nog hier was, dan hadden we het samen wel kunnen oplossen. NU zou ik het thuis durven afbollen. Ik ben zo 'ne stommerik dat ik niet durfde toen ze het mij vroeg.

- Als ge mij graag ziet, dan gaat ge weg van huis en ge komt bij mij. Samen zullen we uw moeder wel aankunnen, Frans. Ge moet niet zo bang zijn. Wat kan ze u doen? Kan ze u nog iets ergers aandoen dan wat ze u nu aandoet? Laat u toch niet doen. Laat zien dat ge ne vent zijt. Laat, godverdomme zien dat ge kloten hebt.

Ja...dat heb ik toen laten zien. Ik weet wel dat ze iets anders bedoelde, zenne. Maar ik was bang.

Marianneke kon dat allemaal zo simpel uitleggen. Maar ik zag mij al voor ons moeder staan. Ik durfde niet. Ik dacht: het gaat allemaal te rap. Ze moet aan 't gedacht gewoon worden. Geeft haar nog een beetje tijd.

Maar toen ik dat tegen Marianneke zei, begon ze te bleiten. Mijn hart deed er zeer van. Ik deed mijn lief zeer. Het maske dat ik alle geluk van de wereld wou geven. Ze blette en ze zei:

- Maar ziede gij dan niet dat ik genen tijd niet meer heb? Ziede gij dan niet dat mijn tonneke alle weken dikker wordt? Hebt gij geen ogen in uwe kop?

Ze had het vlaggen van die gast die we al een tijdje niet meer zagen in 't frituur. Nu wist ik waarom. Hij liet haar zitten met een pakske.

Marianneke zei dat het haar eigen schuld was. Dat ze hem met ne kleine had willen overhalen om met haar te trouwen. Maar hij beet niet. Hij trapte het af en liet het haar alleen oplossen. Haren aas was ook niet goed genoeg.

Ze vroeg of ik haar wou vergeven dat ze mij had willen opzadelen met het kind van een ander.

Vergeven?

Zij heeft mij de schoonste tijd van mijn leven gegeven.

Ik kus mijn twee pollekes dat ik zo'n vrouw heb gevonden. Ik wil haar niet kwijtspelen...!

Als ze terug komt dan trouw ik met haar en dat kind zal mijn kind zijn. Ons kind! Ik ben zo fier dat ze aan mij heeft gedacht om vader te zijn van hare kleine. Zij heeft goed gekozen. Ik zal haar dat bewijzen.

Ik zal laten zien dat ik kloten heb.

Ons moeder mag op hare kop gaan staan. Als ze Marianneke niet aanvaard, dat aanvaard ze mij ook niet. Dan heb ik bij haar niets meer te zoeken. Dan is ze mij kwijt!

Als ik nu maar eens wist waar mijn Marianneke zat.

Ik zou haar zo graag willen vertellen wat ik de laatste tijd allemaal heb gedacht.

Ze zal verschieten.

Ze zal blij zijn.

Ik wou dat ze hier was en dat ik haar kon zeggen dat ik nu wél durf.

Ik ga NEE zeggen tegen ons moeder.

En tegen mijn Marianneke zeg ik: JA!

Ja.